

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 13P/400/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613232622
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šťastná
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7613232622.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Katarína Šťastná, v právnej veci navrhovateľa : Ľ. T., A.. XX.XX.XXXX, W. P., M. X, právne zastúpená : JUDr. Erika Šimová, advokátka, Košice, Pribinova 8 proti odporcovi: U. T., A.. XX.XX.XXXX, L., S. X/XX, právne zastúpený : Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár s.r.o., Košice, Ľudová 14, za účasti mal. U. T.T., A.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu na čas po rozvode taktó

r o z h o d o l :

Súd manželstvo U.B. T., A.. X.X.XXXX Y. Ľ. T. H.. P., A.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX v L. , zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu L., zväzok X, ročník XXXX, strana XXX, poradové č. X rozvádza.

Na čas po rozvode súd zveruje mal. U. T., A.. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otca zaväzuje prispievať na výživu mal. U. výživným vo výške 90,-€ mesačne počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je povinný platiť k rukám matky, vždy do 15. dňa mesiaca vopred.

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. U. mimo obdobia letných prázdnin a sviatkov každý párný víkend v roku v čase od piatku od 18.00 hod. do nedele do 16:00 hod.

Počas letných prázdnin je otec oprávnený stretávať sa s mal. U. každý rok od 2.7. od 18:00 hod. do 16.7. do 16:00 hod. a od 2.8. od 18:00 hod. do 16.8. do 16:00 hod.

Každý nepárný rok je otec oprávnený byť s mal. U. v deň jeho narodenín t.j. 1.7. od 9:00 hod. do 18:00 hod.

Počas vianočných sviatkov je otec oprávnený byť s mal. U. každý párný rok od 23.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 16:00 hod. a každý nepárný rok od 28.12. od 18:00 hod. do 2.1. do 16:00 hod.

Počas veľkonočných sviatkov je otec oprávnený byť s mal. U. každý párný rok od "zeleného štvrtku" od 18:00 hod do "bielej soboty" do 16:00 hod a každý nepárný rok od "bielej soboty" od 18:00 hod. do "veľkonočného pondelka" do 16:00 hod.

K prevzatíu maloletého na začiatku styku bude dochádzať v mieste bydliska otca a k jeho odovzdaniu na konci styku v mieste bydliska matky s tým, že matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

Súd odníma navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov.

Navrhovateľka a odporca sú povinní nahradiť trovy štátu v celkovej výške 431,60€ tak, že navrhovateľka nahradí sumu 215,80 € a odporca sumu 215,80 € do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporcu súd nezaväzuje zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka doručila tunajšiemu súdu dňa 4.11.2013 návrh ktorým žiadala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol. Ohľadom úpravy rodičovských práv k mal. synovi na čas po rozvode navrhovala, aby bol mal. U. zverený do jej osobnej starostlivosti, odporca bol zviazaný prispievať na jeho výživu sumou 200,-€ mesačne a zároveň aby bol styk otca so synom upravený na každý páry týždeň cez víkend v sobotu od 10.00hod. do 18.00hod. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo bolo uzatvorené po krátkej známosti a svoju úlohu zohralo aj to, že v čase uzatvárania manželstva bola tehotná. U navrhovateľky sa jednalo o druhé manželstvo, z jej prvého manželstva pochádzajú dve plnoleté deti, H., A.. XX.XX.XXXX Y. Q., A.. XX.XX.XXXX. Problémy v manželstve nastali už po jeho uzavretí, keď odporca rozhodol o hospodárení výlučne sám, manželka nikdy nemali spoločný účet a nedostatok financií v rodine bol zdrojom manželských konfliktov ako aj to, že odporca odmietal deti navrhovateľky z prvého manželstva, nechcel ich finančne podporovať a nikdy ich neprijal za "svoje". Pri manželských nezhodách odporca navrhovateľke aj fyzicky ubližoval, čo vyvrcholilo dňa 11.10.2013, keď ju odporca opäť napadol, na základe čoho zo spoločného bydliska odišla spolu s mal. U. k svojim rodičom, kde býva doposiaľ a na odporcu podala trestné oznámenie. Mal. U. bol často svedkom manželských konfliktov. Navrhovateľka má za to, že pre udržanie manželstva urobila maximum, v súčasnosti už nie je ochotná tolerovať manželove správanie, došlo k vzájomnému odcudzeniu manželov a má za to, že takto fungujúca rodina má negatívny vplyv aj na zdravý psychický vývoj mal. syna. Uviedla, že jej príjem je vo výške 550,-€ a mesačné výdavky na bývanie 165,-€, cestovné do zamestnania 20,-€, splátky pôžičiek 260,-€, stravu 100,-€. Mal. Jakub navštevuje umeleckú školu s polročným poplatkom 20,-€, stravuje sa v škole, mesačne mu hradí poistenie 32,60€ a pravidelne navštevuje čeľustno - ortopedickú ambulanciu v Košiciach, kde pri každej kontrole zaplatia poplatok 10-15€.

Odporca s rozvodom manželstva súhlasil, nie však s dôvodmi, ktoré uviedla navrhovateľka. Ohľadom úpravy rodičovských práv na čas po rozvode súhlasil so zverením mal. U. do osobnej starostlivosti navrhovateľky, nesúhlasil však s navrhovanou výškou výživného s poukazom na to, že od súdom schválenej rodičovskej dohody, kde bolo výživné určené na sumu 90,-€, nedošlo k podstatnej zmene pomerov a taktiež nesúhlasil s navrhovanou úpravou styku, považoval ju za príliš obmedzenú, žiadal podstatne väčší rozsah styku so synom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, obsahom listinných dôkazov o osobných a majetkových pomeroch účastníkov, obsahom znaleckého posudku ako aj obsahom pripojených spisov, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav :

Súbežne s týmto konaním o rozvod manželstva prebiehalo na tunajšom súde aj konanie pod sp. zn. 16P/424/2013 o úpravu rodičovských práv k mal. U. na návrh matky, kde súd rozsudkom právoplatným dňa 12.2.2014 schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa mal. U. zveril do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 90,-€ mesačne počnúc od 1.1.2014 a rodičia sa zároveň dohodli na úprave styku otca so synom každý páry víkend v roku v čase od piatku od 19,30hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že v čase určenom ako začiatok styku si otec maloletého prevezme v mieste bydliska matky a v čase určenom ako koniec styku, maloletého matke v mieste jej bydliska vráti. Matke bola uložená povinnosť maloletého na styk s otcom riadne pripraviť. V čase tejto úpravy rodičia mal. Jakuba nežili v spoločnej domácnosti, matka s maloletým bývali u jej rodičov v Margecanoch a otec ostal žiť v 3-izbovom byte v L.. Jakub bol žiakom 6. triedy Základnej školy v P., navštevoval Súkromnú základnú umeleckú školu v P. s poplatkom 30,-€ za polrok, folklórny súbor Jadlovček, stravoval sa v škole a v Košiciach navštevoval súkromnú stomatologickú ambulanciu. Obaja rodičia bolo zamestnaný, priemerný čistý mesačný príjem matky v roku 2013 bol vo výške 529,77€ a otca 490,41€.

V konaní sp. zn. 5Em/2/2014 je vedené konanie na návrh otca ako oprávneného, na zabezpečenie výkonu rozhodnutia práva styku s mal. Jakubom na základe vykonateľného rozsudku sp. zn. 16P/424/2013 z dôvodu, že matka dobrovoľne uloženú povinnosť neplní a odmieta odovzdať syna otcovi. V konaní bola matka súdom vyzvaná na dobrovoľné rešpektovanie rozsudku a rodičia boli aj osobne

vypočutí na pojednávaní dňa 3.11.2014, kde sa matka zaviazla rešpektovať právoplatné rozhodnutie o úprave styku.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi trvala na podanom návrhu a obnovu manželského spolužitia s odporcom vylúčila. Poukázala, že vzťahy medzi manželmi boli narušené už dlhšie. Poprela, že by mala problémy s alkoholom ako uvádza odporca, a ani nikto z jej príbuzných takéto problémy nemá, alkohol požívajú len príležitostne. Mala za to, že manžel ju svojim správaním psychicky týral, čo ale nikdy neriešila oznámením na polícii, pretože na to popri práci a starostlivosti o rodinu nemala čas. Popierala tvrdenia odporcu o tom, že je nezodpovedná, pretože brala pôžičky, nakoľko peniaze si požičiavala od nebankových spoločností z dôvodu zabezpečenia potrieb svojich detí z prvého manželstva, keďže odporca sa odmietal podieľať na týchto výdavkoch. Poukázala, že od kedy s odporcom nežije v spoločnej domácnosti, usporiadala si svoje finančné záväzky jedným úverom z banky s výhodným úrokom, ktorým vyplatila všetky ostatné úvery, vyrovnala exekúciu a jedinú dlžobu tak má už len z tohto bankového úveru vo výške 195,-€. Taktiež mal. Jakubovi šetriť po 50,-€ mesačne. Mala za to, že pokiaľ by mala podporu manžela, nedostala by sa do tejto situácie a pravdepodobne by ani nedošlo k tomuto súdnemu konaniu.

V časti úpravy rodičovských práv k mal. Jakubovi na čas po rozvode trvala na zverení syna do jej starostlivosti a poukázala na nevhodné výchovné metódy otca, ktorý chodí so synom do krčiem, stávkových kancelárií, kupuje si ho darčekom a nepodporuje v synovi kresťanskú vieru. Trvala aj na zvýšení výživného, pričom pôvodnú sumu 200,-€ zmenila na sumu 150,-€ mesačne. Zvýšenie výživného odôvodňovala rastom syna a jeho záujmami. Poukázala, že od poslednej úpravy výživného má odporca vyšší príjem a aj výdavky na U. podstatne narástli. Zvýšené výdavky mal maloletý v súvislosti so svojimi aktivitami, keďže navštevuje folklórny súbor, chodí na vystúpenia, v lete mal zvýšené výdavky kvôli letným táborom a dovolenkám.

Mala za to, že ňou navrhovaná úprava styku otca so synom je v prospech mal. U., ktorý má z otca strach, bojí sa mu povedať svoj názor a vracia sa od otca celý nervózny. Zle na syna vplýva aj to, že otec takmer vždy príde s policajtm. V priebehu konania navrhovateľka upravila svoj návrh v navrhovanom rozsahu styku. Súhlasila s tým, aby sa otec stretával s Jakubom každý párný víkend od piatku do nedele od 16:00 hod., počas prázdnin jeden týždeň v júli a jeden auguste, čo má byť údajne pranie samotného mal. U., ktorý sa mal vyjadriť, že nechce byť u otca celé dva týždne. V auguste má 1.8. starý otec narodeniny, zvyknú mať vtedy rodinné oslavy, ktorých by sa mal zúčastniť aj U., preto žiadala, aby v tento deň nebol upravený styk otca so synom. Rovnako sa mal maloletý vyjadriť, že na Štedrý večer chce byť s matkou, preto úpravu počas Vianoc navrhla tak, aby 24.12. bol každý rok s matkou, 25. a 26. 12. v nepárny rok s otcom a v párný rok by bol s otcom 26.12. a 27.12. Súhlasila, aby v deň narodenín bol U. každý nepárny rok u otca a Veľkú noc aby každý rok strávil s otcom počas Veľkonočného pondelka z dôvodu dodržiavania kresťanských tradícií s tým, že pokiaľ by mal byť U. s otcom aj počas iných dní Veľkonočných sviatkov, žiadala, aby súd zaviazal otca dodržiavať s maloletým kresťanské tradície, ktorým sa on odmieta podrobiť. Hodinu prevzatia syna otcom navrhla určiť na 18:00hod. a nie o 19:30hod. z dôvodu, aby mal. U. necestoval neskoro večer sám z Margecian do Gelnice.

Odporca vo svojej výpovedi s rozvodom súhlasil, avšak za hlavnú príčinu rozvratu vzťahov považoval neustále finančné zadlžovanie zo strany manželky a jej požívanie alkoholu. Poukázal, že manželka bez jeho vedomia brala pôžičky, o ktorých sa dozvedel len dodatočne a kvôli čomu aj darovali ich spoločný byt synovi. Okrem týchto problémov navrhovateľka podľa jeho názoru stále požíva alkohol, svoju závislosť však nikdy neliečila a nerešpektovala ani jeho žiadosti a snahu pomôcť jej. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že syn má z neho strach, nakoľko majú veľmi pekný vzťah, syn je šťastný keď sú spolu a vždy to bol hlavne on, ktorý sa synovi venoval. Potvrdil, že volal políciu na asistenciu pri styku, ale vždy až potom, keď mu navrhovateľka odmietla dať syna, preto má za to, že nie on svojim správaním spôsobuje synovi stres, ale navrhovateľka, ktorá neplní ich rodičovskú dohodu. Len preto, že rešpektuje silný citový vzťah syna k matke, súhlasí s jeho zverení do starostlivosti navrhovateľky, hoci by bol rád, keby syn bol zverený jemu, určite by matke nerobil problémy pri stretnutiach. Poukázal tiež, že syn bol špinavý a zanedbaný, zuby mal neumyté, nechty neostrihané. Nesúhlasil s tým, že by synovi bránil chodiť do kostola, nakoľko on je tiež veriaci, avšak keď ho syn prosí, aby ho nechal spať, že sa chce vyspať, tak ho nebude proti jeho vôli nútiť vstávať do kostola. Taktiež poprel, že by chodil so synom po krčmách, ak spolu niekam idú, tak na pizzu, alebo si dajú niečo na pitie, pričom poukázal, že pije nealkoholické pivo. Podľa jeho názoru je Jakub ovplyvňovaný matkou, a ak sa aj vyjadrí, že s ním nechce byť, nie sú to podľa jeho názoru synove slová.

S navrhovanou sumou výživného 150,-€ nesúhlasil, žiadal výživné ponechať nezmenené na sume 90,-€. Okrem bežných výdavkov ktoré má, snaží sa robiť synovi program, s čím sú spojené ďalšie výdavky. Okrem výživného 90,-€ platí synovi aj poisťku.

K rozsahu styku uviedol, že má rôzne pracovné zmeny, preto nie je možné upraviť konkrétny deň v týždni, kedy by mohol byť so synom. Počas bežného roka mimo prázdnin a sviatkov navrhol úpravu každý páry víkend od piatku do nedele a každý nepárny víkend od piatku 19.30hod. do soboty 16:00hod. Sviatky navrhol určiť v trojdňových intervaloch tak, aby počas Vianoc bol Jakub u otca každý nepárny rok v dňoch od 23.12. do 25.12. a každý páry rok od 26.12. do 28.12. , na Silvestra každý nepárny rok od 31.12. do 2.1. Počas U. narodenín dňa 1.7. by bol so synom každý nepárny rok, počas letných prázdnin prvé dva týždne v júli a prvé dva týždne v auguste, počas Veľkej noci každý páry rok od stredy do Veľkého piatku a každý páry rok od soboty do Veľkonočného pondelka. Čas odovzdávania a preberania navrhol ponechať ako doposiaľ o 19:30 hod. a pobyt by končil o 16:00 hod.

Mal. U. vo svojej výpovedi potvrdil, že má vedomosť o rozvode rodičov. Uviedol, že s otcom sa stretáva od piatku do nedele, niekedy prišli aj policajti, pretože matka ho nechcela pustiť za otcom, hoci on chcel ísť. S otcom si píše sms správy, ale stalo sa, že matka asi 3x napísala, že nechce ísť s ním po tom, čo sa o tom oni dvaja dohadovali. Matka mu niekedy vypína mobil, aby nevolal s otcom. S otcom by bol rád tak 2x - 3x do mesiaca, nechce však u neho prespať, pretože ho ruší televízia, inak mu u otca nevedí nič, je s otcom rád. Voľný čas trávia s otcom rôzne a za otcom chodí sám vlakom, nebojí sa. Potvrdil, že cez víkend chodia s otcom tipovať do Nike, alebo cez internet. Matku ani otca opitého nevidel.

Zo sobášneho listu mal súd preukázané, že účastníci uzatvorili manželstvo dňa 10.2.2001, pričom u navrhovateľky išlo o druhé manželstvo. S manželstva pochádza mal. U., nar. X.X.XXXX a posledné spoločné bydlisko manželov bolo v Gelnici.

Navrhovateľka je zamestnaná v Nemocnici Krompachy s.r.o. a jej priemerný čistý príjem za obdobie od mája 2013 do apríla 2014 bol v sume 542,51€ a za obdobie od mája 2014 do októbra 2014 vo výške 562,48€. Zamestnávateľ hodnotí pracovnú morálku navrhovateľky kladne, svoje povinnosti si plní k spokojnosti nadriadených. V mesiaci október 2013 bola navrhovateľka práceneschopná a boli jej vyplatené nemocenské dávky vo výške 94,40€.

Odporca je zamestnancom Železnice SR a jeho priemerný čistý príjem v roku 2013 bol v sume 490,41€, za obdobie od januára do apríla 2014 vo výške 473,07€ a za obdobie od apríla 2014 do októbra 2014 vo výške 541,40€. Zamestnávateľ hodnotí odporcu kladne, neboli zaznamenané žiadne porušenia pracovnej disciplíny, nikdy nebolo zistené požívanie alkoholických nápojov počas pracovnej doby, alebo zostatkový alkohol pred nástupom do zamestnania a jedná sa o zodpovedného, nekonfliktného a obľúbeného zamestnanca.

Zo správy o prešetrení pomerov súd zistil, že navrhovateľka s mal. U. žijú v spoločnej domácnosti u rodičov navrhovateľky, v rodinnom dome v P.. Domácnosť je zariadená vkusne a účelne, prispôbená potrebám rodiny a hygiena domácnosti je udržiavaná. Odporca žije v trojizbovom byte v Gelnici, kde sú vytvorené vhodné podmienky pre všestranný rast a vývoj dieťaťa. Mal. U. navštevuje 8. triedu ZŠ v P. a pri pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedol, že má rád obidvoch rodičov, ale žiť chce u matky, s otcom sa chce stretávať. Takéto stanovisko má mal. U. od začiatku. Medzi rodičmi absentuje komunikácia. Úrad opakovane riešil problémy vznikajúce pri realizácii styku. Mal. U. sa správal spočiatku veľmi neuroticky a bál sa stretnutia rodičov, snažil sa obom vyhovieť, pretože neustále prízvukoval, že ich má rád oboch. Po čase sa situácia stabilizovala a v súčasnosti sa maloletý nebojí matke povedať, že chce ísť k otcovi a že sa na stretnutie s otcom teší. V prípade, že by súd manželstvo rodičov maloletého rozviedol, zo strany kolízneho opatrovníka bolo doporučené zveriť mal. U. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviať vyživovacou povinnosťou a zároveň upraviť styk Jakuba s otcom aj počas sviatkov a prázdnin, nakoľko rodičia nie sú schopní adekvátne sa o na tejto skutočnosti dohodnúť.

Zo správy Základnej školy P. súd zistil, že maloletý je žiakom školy od novembra 2013, jeho správanie je v súlade so školským poriadkom, voči učiteľom sa správa slušne a úctivo, jeho príprava na vyučovanie je pravidelná a systematická a výchovnovzdelávacie výsledky sú veľmi dobré. Obaja rodičia sa o výsledky

a správanie svojho syna v škole pravidelne zaujímajú, buď priamym stretnutím s triednou učiteľkou alebo telefonicky.

Za účelom psychologického vyšetrenia osobnosti rodičov a mal. U. súd nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou PhDr. Karin Štiffelovou. Zo záverov znaleckého posudku súd zistil, že vzťah mal. U. je k oboj rodičom pozitívny, citovo sýtený, považuje ich za najdôležitejších ľudí a oporu v živote. V prítomnosti oboch rodičov sa maloletý správal prirodzene, bez prejavov úzkosti, strachu alebo odstupu, má snahu oboj rodičom vyhovieť, pretože ich má rád, čo má však na neho značne deštruktívny vplyv. U oboch rodičov dokáže reálne popísať pozitíva aj negatíva. Voči matke pociťuje odôvodnený hnev, vyplývajúci z jej otvorene prejavovaného negatívneho postoja voči otcovi, ktorý prenáša aj na svojho syna. Obaja rodičia majú kladný vzťah k mal. Jakubovi, oboj im záleží na jeho fyzickom a duševnom zdraví i morálnom vývine. Matka zaujíma voči synovi nielen ochraňujúci a úzkostnejší postoj, ale predovšetkým majetnícky vzťah. Ona sama chce rozhodovať o tom, čo je pre jej syna dobré a čo nie, sleduje však v prvom rade svoje záujmy a potreby, nie synove. Svojho syna preto vedome využíva v prospech svojich individuálnych i pomstychtivých potrieb. Otec zaujíma voči synovi klasický otcovský vzťah, viac autoritatívny a direktívnejší. Medzi rodičmi je badať výrazné napätie, komunikácia absentuje, v popredí je riešenie partnerských problémov a vzájomné obviňovanie, dieťa je rukojemníkom ich matrimonialneho konfliktu. Vzťah otca k matke je skôr neutrálny ako negatívny, dokáže opísať i pozitíva jej roly ako matky. Vzťah matky k otcovi je dlhodobo negatívny, otvorene nepriateľský, prejavuje voči nemu zlosť až nenávisť. Toho času matka nie je absolútne schopná objektívneho náhľadu a kritického úsudku na vzniknutú situáciu, je vzťahovačne až paranoidne nastavená voči otcovi i okoliu ako takému. Záporne ladený vzťah matky voči otcovi vplyva na psychiku mal. Jakuba jednoznačne negatívne a traumatizujúco. Obaja rodičia dokážu naplniť základne životné potreby svojho syna, majú primerané finančné zázemie a obaja zabezpečujú dostatočnú saturáciu jeho emocionálnych potrieb. Štruktúra osobnosti otca je bez výrazných psychopatologických prejavov. V štruktúre osobnosti matky boli zaznamenané odklony od normy v zmysle výrazných neurotických tendencií. Matka prenáša na syna najmä svoj pesimistický a negatívny postoj k otcovi i okoliu a úzkostné tendencie, ktoré nemajú reálny podklad a dieťa len zbytočne zneisťujú a sponchybujú. Mal. U. je ako každé dieťa v jeho veku ovplyvniteľný a manipulovateľný a zo strany matky dochádza uňho k priamemu negatívne ovplyvňovaniu v zmysle štvania dieťaťa voči otcovi. Vzhľadom k tomu, že mal. U. trávil s otcom doteraz fyzicky málo času, ovplyvňovanie z jeho strany je minimálne a menej podstatné, žiadne priame negatívne ovplyvňovanie nebolo zaznamenané. Vzhľadom k pozitívnej citovej väzbe mal. U. na otca bol zo strany znalkyne doporučený kontakt na každý druhý víkend od piatku do nedele, taktiež v prípade vhodných podmienok na oboch stranách pobyt u otca i počas pracovného týždňa a rozdelenie prázdnin a sviatkov na polovicu.

Odporca ani kolízny opatrovník závery znaleckého posudku nenamietali. Navrhovateľka k záverom poukázala, že na šetrenie neprišla v úplnej psychickej pohode, cítila sa zle, bola nevyspatá a preto boli jej reakcie takéto, avšak to, že nie je nejakou neurotickou osobou alebo psychopatkou preukazuje znalecký posudok PhDr. Sklenárovej vypracovaný pre potreby trestného konania, kde je uvedené, že v napätých situáciách môže byť podráždená, môže v tom čase jednať chaoticky, aj verbálne útočiť, ale jej psychická odolnosť nie je oslabená.

Zo správy Okresného riaditeľstva policajného zboru súd zistil, že bolo vedené vyšetrenie vo veci prečinu ublíženia na zdraví, kde obvinený je odporca a poškodenou je navrhovateľka. Vyšetrenie bolo ukončené návrhom na podanie obžaloby a trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/174/2014 zo dňa 12.12.2014 bol odporca uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví, ktorého sa dopustil voči svojej manželke. Ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku uvedený trestný rozkaz ešte nenadobudol právoplatnosť.

Na základe trestných oznámení podaných odporcom boli prešetrované aj podozrenia z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, ktorých sa mala dopustiť navrhovateľka tým, že ako matka mal. U. neumožnila styk s otcom. Uvedené trestné oznámenia boli odmietnuté z dôvodu, že nebol dôvod začať trestné stíhanie.

Z lustrácie registra priestupkov súd zistil, že boli vedené priestupkové konania voči oboj účastníkom konania pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa mali medzi sebou dopustiť, pričom všetky konania boli odložené.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom so povinní starať sa obaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 23 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem mal. detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a § 19 Zákona o rodine.

Vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom mal súd preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené, ich nezhody vyústili do priestupkových konaní až trestného konania. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti a vzhľadom na ich vzájomné negatívne vzťahy má súd za to, že nie je možné očakávať obnovu manželského spolužitia. V súčasnosti je ťažko určiť prvotnú príčinu rozvratu vzťahov medzi manželmi, avšak z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otázka finančného hospodárenia rodiny bola zdrojom konfliktov medzi manželmi. Alkoholizmus manželky v konaní preukázaný nebol. Na základe uvedených skutočností súd manželstvo účastníkov rozviedol a mal za to, že rozvod nebude ani v rozpore so záujmami mal. Jakuba, ktorý bol svedkom konfliktného spolužitia rodičov, ktorí mu týmto svojim správaním nevytvárali zdravé rodinné správanie.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujme maloletého dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťaťa z druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje vo veciach týkajúcich sa maloletého dieťa, má

maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 62 ods. 2, 4, 5 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V časti úpravy rodičovských práv k mal. Jakobovi na čas po rozvode rodičia neboli schopní uzavrieť rodičovskú dohodu. Otec súhlasil so zverením mal. U. do starostlivosti matky, avšak otázka určenia výšky výživného a rozsahu styku so synom bola medzi rodičmi sporná. Súd mal preukázané, že obaja rodičia majú vo svojich domácnostiach vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o syna a neboli zaznamenané žiadne nedostatky v starostlivosti ani jedného z nich. Otec so zverením syna do starostlivosti matky súhlasil a aj sám maloletý sa vyjadril, že chce ostať bývať s matkou, na základe čoho súd vyhovel návrhu matky a na čas po rozvode zveril mal. U. do jej osobnej starostlivosti.

Matka žiadala výživné vo výške 150,-€, pričom otec trval na sume 90,-€ mesačne tak, ako to bolo schválené súdom v rodičovskej dohode. Vzhľadom k tomu, že od poslednej úpravy výživného neboli preukázané žiadne podstatné zmeny pomerov ani na strane rodičov, ani na strane maloletého, nakoľko obaja rodičia žijú oddelene v tých istých domácnostiach ako v konaní sp. zn. 16P/424/2013, maloletý je stále žiakom druhého stupňa tej istej základnej školy s rovnakými záujmami a ani v príjmových a majetkových pomeroch rodičov nedošlo k podstatnej zmene, ponechal súd výšku výživného nezmenenú aj na čas po rozvode t.j. v sume 90,-€ mesačne, ktorú zároveň považoval za primeranú vzhľadom na vek a odôvodnené pomery maloletého ako aj možnosti a schopnosti otca.

Najspornejšia časť úpravy rodičovských práv sa týkala úpravy styku otca so synom. Súd mal za to, že matkou navrhovaná úprava styku je bezdôvodne obmedzujúca, nijako nemal v konaní preukázané, že je daný dôvod na to, aby mal. U. trávil s otcom pomerne menej času ako s matkou, práve naopak, výpoveďou samotného maloletého ako aj znaleckým dokazovaním mal súd preukázané, že vzťah medzi otcom a synom je dobrý a bude v záujme maloletého, aby s otcom strávil čo najviac času. Tiež mal súd preukázané, že je to matka, ktorá negatívne ovplyvňuje syna voči otcovi, správa sa k synovi majetnícky a je záujem matky, nie syna, aby maloletý bol s otcom čo najmenej. Na základe uvedeného súd upravil rozsah styku syna s otcom tak, aby svoj voľný čas počas bežného pracovného roka, počas prázdnin aj sviatkov trávil maloletý rovnako s oboma rodičmi. Keďže maloletý dochádza k otcovi sám vlakom z P. do L., upravil súd začiatok a koniec styku tak, aby nemusel cestovať vo večerných hodinách.

Podľa § 138 ods. 5 O.s.p. priznané oslobodenie súd kedykoľvek za konania odníme, prípadne i zo spätnou účinnosťou ak sa do právoplatného skončenia dokáže, že pomer účastníka oslobodenie neodôvodňujú prípadne neodôvodňovali.

Navrhovateľka bola v čase podania návrhu práceneschopná a jej príjem predstavovali nemocenské dávky, preto je bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Vzhľadom k tomu, že v súčasnosti navrhovateľka dosahuje pravidelný príjem zo zamestnania, má súd za to, že súčasné pomery navrhovateľky oslobodenie už neodôvodňujú, preto jej súd toto oslobodenie odňal.

Podľa 148 ods. 1 O.s.p. štát ma podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

Trovy štátu vo výške 431,60€ vznikli titulom priznania znalečného za vypracovaný znalecký posudok a keďže obaja rodičia pracujú s pravidelným príjmom, súd u nich nevzhladol predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Súd zároveň poukazuje na to, že znalecké dokazovanie bolo nariadené v záujme ich spoločného maloletého dieťaťa, preto súd považoval za spravodlivé rozdeliť náhradu týchto trov štátu rovnakým dielom na oboch rodičov.

Keďže navrhovateľka bola oslobodená od zaplatenia súdneho poplatku za podaný návrh, súd podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. nezaviazal odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Košice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení o súdnych exekútoroch a exekučnom poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že opäť prijíma svoje predošlé priezvisko.